

PERSBERICHT

aan
De redactie

van
Kamer van Koophandel Limburg

kenmerk
HvdP

datum
18 maart 2009

Onderwerp
BEL/COEN

Limburgse ondernemers blijven somber; daling vertrouwen vlakt wel af

Venlo – Limburgse ondernemers blijven weinig vertrouwen houden in de economie. Vooral exporterende bedrijven worden geraakt door de krediet- en economische crisis. Toch worden ook in deze tijd nog bedrijven met een krapte op de arbeidsmarkt geconfronteerd.

Conjunctuur: ondernemers- en consumentenvertrouwen nog iets lager dan eind 2008

De BEL-index van Ondernemersvertrouwen is in het eerste kwartaal van 2009 gedaald van -80 naar -104. Het tempo van de daling lijkt enigszins af te vlakken.

De cijfers voor Limburg vanuit de Conjuncturenquête Nederland* (COEN) komen, voor wat het ondernemersvertrouwen betreft, met de BEL-cijfers overeen.

De eind 2008 ingezette daling van het consumentenvertrouwen is tot stilstand gebracht. De oordelen over de eigen financiële situatie zijn zelfs licht verbeterd. Ook het percentage consumenten dat het een ongunstige tijd voor grote aankopen vindt, is ten opzichte van het vorige kwartaal gedaald.

Over de verwachtingen voor de algehele bedrijvigheid in de komende drie maanden zijn Limburgse bedrijven ook wat positiever gestemd, zo blijkt uit de BEL. Dit is een herkenbaar seizoenseffect, al is het belangrijk te constateren dat het zich nu ook in deze crisistijd voordoet.

Uit de COEN komt naar voren dat vooral exporterende bedrijven terrein prijs geven. Ten opzichte van eind 2008 is het aantal bedrijven dat exportgroei verwacht met bijna 20% gedaald.

Arbeidsmarkt

In deze aflevering van de BEL is aparte aandacht besteed aan de Limburgse arbeidsmarkt. De uitkomsten zijn samengevat in de BEL-index van de arbeidsmarkt.

Bij het invullen van vacatures vinden ondernemers het op dit moment belangrijker dat kandidaten over de juiste competenties en ervaring beschikken dan over een diploma. De aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt wordt het slechtst beoordeeld in de bouw, industrie en detailhandel.

Ook in de COEN zijn vragen over de arbeidsmarkt gesteld. Voor wat betreft de omvang van het personeelsbestand zijn de verwachtingen somber. Nog meer dan in het eerste kwartaal wordt voor de komende drie maanden een afname van de werkgelegenheid verwacht. Zo verwacht bijna de helft van Limburgse ondernemers in de industrie en delfstoffenwinning een afname van het personeelsbestand de komende maanden. Ook landelijk zijn de verwachtingen in deze sectoren verre van rooskleurig, al ligt hier het percentage een stuk lager (30%).

Opvallend is echter, zo blijkt uit de BEL, dat ondanks de crisis toch nog één op de vijf Limburgse bedrijven wordt geconfronteerd met een krapte op de arbeidsmarkt. Vooral de zakelijke diensten en de groothandelaren hebben hier last van.

De economische crisis

Als gevolg van de crisis merken ondernemers vooral dat het verwerven van kredieten moeilijk verloopt. Overigens geeft gemiddeld (slechts) tussen de 10 en 20% van de ondernemers dit aan.

Ongeveer een derde van de ondernemers vindt het nog geen tijd voor maatregelen als werktijdvermindering, afstoten vast personeel, verplaatsen of uitbesteden productieactiviteiten of uitstel van investeringen.

Maatregelen die wel worden genomen betreffen in de meeste gevallen het afstoten van tijdelijk personeel en maatregelen als interne kostenreductie.

De BEL is een initiatief van de Kamer van Koophandel Limburg en L1 Radio & Televisie.

* De resultaten van de BEL zijn vergeleken met de resultaten van de Conjunctuurenquête Nederland (COEN), een samenwerking tussen het CBS, de Kamers van Koophandel, EIB, MKB Nederland en VNO-NCW.

***** EINDE PERSBERICHT *****

Noot voor de redactie:

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met: Kamer van Koophandel Limburg, afdeling Regiostimulering, de heer Han van de Port (088) 98 76 320, www.bel-limburg.nl